

Colombia: spioneri är inte bra för freden

Colombias USA-stödda spionverksamhet är inte bra för freden

Colombias nya president Gustavo Petro vill ha fred. Colombias militär, som är den näst största i Latinamerika efter Brasiliens, utgör ett hinder för detta.

Militären i Colombia erhåller generösa bidrag av USA i utbyte mot att den tillgodoser USAs behov. Det är militärens underrättelseavdelning som ligger bakom en samlad satsning mot fred och försoning. USAs regering, som varit militärt engagerad i Colombia i årtionden, är också ett hinder för fred i regionen. Som analytikern Hernando Calvo Ospina nyligen förklarade har det militära samarbetet varit centralt för den US-colombianska alliansen.

Han beskriver hur USA sedan andra världskriget samarbetat med Colombia för att dominera hela regionen och behålla tillgången till strategiska resurser, utesluta kommunismen och förtrycka vänsterrörelser. Ospina nämner det colombiansk-amerikanska drogkriget och de två ländernas beroende av militär och den härskande klassens makt. Detta är bakgrunden till de spionoperationer som beskrivs nedan.

Colombianska underrättelseoperationer tjänar USAs imperialistiska mål eftersom de riktar sig mot både Kuba och Venezuela. Colombianska myndigheter tycks ha glömt arvet från självständighetshjälten Simón Bolívar, som mot det spanska styret och USAs anspråk kämpade för latinamerikansk enighet.

Bolivar anmärkte 1829: "USA verkar vara ödesbestämt av försynen att plåga Amerika med elände i frihetens namn". Han fördömde USAs oinskränkta rätt att kontrollera Latinamerika, vilket proklamerades i Monroe-doktrinen från 1823, som fortfarande är i kraft.

Trump-erans nationella säkerhetsrådgivare John Bolton skröt nyligen om att han hade planerat kupper för att avsätta Maduros regering i Venezuela. Vita husets nuvarande rådgivare för frågor som rör västra halvklotet, Juan González, slog in på en annan kurs när han talade i Colombia i augusti: "För fyrtio år sedan skulle USA ha gjort allt för att förhindra att Gustavo Petro valdes, och när han väl blivit vald skulle man ha gjort allt för att sabotera hans politik." Nu, säger González, vill USA samarbeta och "styra denna förändring".

Petro vill att unga människor ska välja samhällstjänst i stället för militärtjänst. Hans regering kommer att förhandla om fred med gerillan från Nationella befrielsearmén (ELN). Han förkastar det av USA främjade drogkriget och har återupprättat de diplomatiska förbindelserna med Venezuela, som är föremål för USAs hybridkrig. Den 12 augusti utsåg Petro nya militärchefer och bytte ut 40 generaler och amiraler på grund av korruption och brott mot mänskliga rättigheter.

Följande rapport handlar om den colombianska militära underrättelsetjänsten. Webbplatsen Revista Raya, som leds av Edinson Bolaños, publicerade nyligen tre artiklar om colombianska operationer som inleddes 2016 och pågick i nästan sex år.

Kuba

Den första artikeln, med rubriken "Internationellt spionage: Operation Kuba", dök upp på webbplatsen den 19 augusti. Man får veta att "Revista Raya har tillgång till tusentals hemliga colombianska militära dokument där det framkommer bevis på spionage mot kubanska diplomater och tjänstemän, vänsterorienterade [colombianska] politiska ledare, journalister och sociala ledare". Materialet innehöll "profiler av personal som var måltavlor, fotografier, videor av personer som följdes, kartor, skisser och ritningar".

Agenter som utgav sig för att vara journalister eller fotografer kartlade vägar till platser som används av diplomater. De fotograferade inredningen i den kubanska ambassaden, konsulatet och diplomaternas bostäder samt diplomaternas bilar och registreringsskyltar. De övervakade diplomaternas möten med colombianska aktivister och politiker. Operatörerna fick tillgång till telefoner, datorer och kommunikation på nätet.

De kunde ändra texten i kubanernas e-postkommunikation. Colombianska agenter kommunicerade sina upptäckter med USAs motsvarigheter. USA-dokument med svar och kommentarer dyker upp i filerna.

Operatörerna deltog i solidaritetsmöten i Colombia och längre bort ? till exempel vid ett Sao Paolo Forum för politiska vänsterpartier. Vid dessa sammankomster identifierade de deltagarna, övervakade samtalen, fick tillgång till e-postkommunikation och informerade underrättelsetjänsterna i hemländerna om deras medborgares deltagande i vänstervridna eller kubavänliga aktiviteter. De spionerade på solidaritetsmöten vid brigadlägret Julio Antonio Mella utanför Havanna.

Personer som deltog i olika evenemang fick sina telefonsamtal avlyssnade, bland dem Kubas ambassadör José Luis Ponce och vicekonsul Kendry Sosa, de vänsterorienterade senatorerna Iván Cepeda och Gloria Flórez, kommunistpartiets ledare Jaime Caycedo och Carlos Lozano Guillén samt FARC-advokaten Diego Martínez. Bland de deltagare som övervakades vid Sao Paolo Forum 2019 fanns kommunistpartisten Gloria Inés Ramírez, som nu är president Petros arbetsmarknadsminister, och vänstersenatorn Piedad Córdoba.

Enligt Revista Raya var ett av syftena med telefonövervakningen att gräva fram eller plantera material som tyder på att kubanska agenter främjade de protestdemonstrationer som skakade Colombia 2019 och senare och bidrog till valet av president Petro. Agenterna försökte också koppla samman Kubas regering med vänsterrebeller i Colombia, särskilt Nationella befrielsearmén (ELN).

Enligt dokument i rapporten "planterade" agenterna information i ELN-ledares datorer som tydde på att "Kubas regering var medskyldig till ELN i skapandet av det våld som var förknippat med de sociala protesterna". Ingenting framkom dock i filerna som tydde på att Kubas regering faktiskt främjade regeringsfientliga aktiviteter, enligt Revista Raya.

Agenterna placerade ut "bevis" för påstådd terrorism som ELN-ledaren Andrés Vanegas Londoño, alias "Uriel", skulle ha utfört och skickade dem till colombianska åklagare och till Interpol. De meddelade var i departementet Chocó han befann sig. Uriel dödades när hans läger bombades 20 dagar senare, den 25 oktober 2020.

Venezuela

Uppmuntrad av sin USA-partner har Colombias regering länge vidtagit åtgärder för att destabilisera det venezuelanska samhället och den venezuelanska regeringens verksamhet, och än mer på senare tid. Hemliga operationer har ägt rum i Venezuelas gränsregion mot Colombia. Colombianska narkotikasmugglare är aktiva där, och även colombianska paramilitärer. En liten USA-colombiansk styrka, Operation Gideon, genomförde en invasion till sjöss av Venezuela 2020.

Colombiansk militär underrättelsetjänst samarbetade med organ och personal från Venezuelas regering. Den 24 augusti publicerade Revista Raya "Internationellt spionage: Mål Venezuela". Undersökningen omfattar destabiliseringsplaner och övervakning av colombianska och venezuelanska politiker och venezuelanska diplomater.

Colombias underrättelsetjänst hade 28 spioner inom olika grenar av Venezuelas militär. Som en del av den så kallade Operation Vengeance försökte agenterna "uppmuntra den venezuelanska armén att genomföra militära operationer mot ELN", vars avdelningar var aktiva på venezuelanskt territorium. De skapade fientliga broschyrer och ljudinspelningar som tillskrevs ELN. Spionerna "infiltrerade fullständigt" kommunikationen hos en venezuelansk pressattaché i Bogota och övervakade hans kontakter med framstående colombianska vänsterpolitiker. Colombianska tjänstemän utvisade honom senare.

Med hänvisning till "ytterligare hundra dokument" visar Revista Raya att colombianska spioner under president Iván Duques presidentskap (2018-2022) tog sig in, fotograferade och tog material från Venezuelas konsulat i Cartagena. De colombianska agenterna tog främst hand om konsul Ayskel Torres.

Under Operation Sunset övervakade de hennes kontakter med vänstersociala ledare i regionen och hennes "känslomässiga relation" med "militärattachén från ett karibiskt land". De utpressades och den senare tillhandahöll en lista över "samarbetsvilliga" kontakter.

Spionaget upphörde efter den 23 februari 2019, då Maduros regering bröt förbindelserna med Colombia. Spionerna hade övervakat venezuelanska diplomaters kommunikation om säkerheten för pengar och känsliga dokument som förvarades i ett kassaskåp på ambassaden. Efter att venezuelanerna hade rest gick spionerna in i byggnaden, tog fotografier, öppnade kassaskåpet och stal dokument och pengar.

Enorma mängder dokument

Det sista avsnittet i denna tredelade Revista Raya-serie har titeln "Internationellt spionage: Massiv profilering". Dokument citerades som innehöll "telefonnummer, hemadresser, politiska preferenser, arbetsplatser, e-postadresser, nationaliteter och datum för identifiering" för 450 personer. I artikeln presenteras politiska profiler för åtta personer som exempel på andra profiler som skapades. Dussintals bilder visas.

Bland de personer som var måltavlor fanns "politiska, sociala och fackliga ledare samt diplomater och tjänstemän från de kubanska och venezuelanska regeringarna". Agenterna kom över dem när de deltog i "minnesceremonier och politiska evenemang med anknytning till socialistiska länder" eller "fredliga mobiliseringar och ... politiska evenemang i Colombia".

I denna sista artikel i serien identifieras chefen för flottans underrättelsetjänst som den person som är huvudansvarig för det olagliga spionaget.

Konteramiral Norman Iván Cabrera Martínez leder numera denna byrå. Han tjänstgjorde som marinattaché vid den colombianska ambassaden i Washington och USAs regering tilldelade honom en Medalj för Förtjänstfull Service. Cabrera Martínez tillträdde sin post den 27 augusti 2022.

Det colombianska kommunistpartiets generalsekreterare Jaime Caycedo, som var föremål för spionage, kommenterade detta för Revista Raya: "Vi ... anser att detta är en flagrant kränkning av våra rättigheter och konstitutionella friheter ... [Vi] fäster stor vikt vid det journalistiska arbete ni utför. Ni visade hur vi föll i deras händer. Ni förklarade hur offentliga resurser och offentliga enheter användes för att misshandla medborgare med denna olagliga profilering och för att spionera på diplomater från vänskapliga länder med diplomatiska förbindelser."

W.T. Whitney Jr., People's World 220912 (CV)

Colombian U.S.-backed intelligence operations bad for peace

W.T. Whitney Jr. är en politisk journalist med fokus på Latinamerika, hälsovård och antirasism. Han är Kubaaktivist, har tidigare arbetat som barnläkare och bor på landsbygden i Maine, USA.

Originallet [på spanska, med många bilder](#)

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en tjuga eller valfri summa till

123 589 0975 eller pg **40 54 11 – 0**

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap
(150 kr för pensionärer, arbetslösa och studerande)

– samma swish/pg som ovan